

Dosarul nr. 2ri-39/18

Instanța de fond: CA Chișinău – B. Bîrcă

ÎNCHEIERE

07 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru,

judecători

Iuliana Oprea, Ion Druță,
Nicolae Craiu, Maria Ghervas,

examinând cererea depusă de către Banca Comercială „Moldindconbank”
Societate pe Acțiuni cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate,

în cauza la cererea înaintată de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate
pe Acțiuni împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Costești Vin” în procedura
falimentului cu privire la încasarea dobânzii calculate după intentarea procesului de
insolvabilitate în baza contractului de credit nr. 136/1 din 12.09.2005 în sumă de
2 251 578,92 lei și recunoașterea Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe
Acțiuni ca creditor al masei în valoare de 2 251 578,92 lei, precum și cererea Societății
cu Răspundere Limitată „Costești Vin” în procedura falimentului către Banca
Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea
cheltuielilor de validare în sumă de 154 490,12 lei, a cheltuielilor de valorificare în
sumă de 584 862,16 lei, surplusul din vinderea bunurilor gajate în sumă de
205 353,28 lei, dobânda de întârziere în mărime de 766 195,17 lei, remunerarea
administratorului în sumă de 87 526,42 lei și a prejudiciului în sumă de 368 014 lei,

C O N S T A T Ă :

La 08 august 2008 Curtea de Apel Economică a emis hotărârea cu privire la
intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL „Costești Vin”.

Prin încheierea instanței de insolvabilitate din 07 iunie 2012 s-a admis cererea
BC „Moldindconbank” SA și s-a dispus transmiterea bunurilor gajate ale
SRL „Costești Vin” în proces de insolvabilitate în posesia BC „Moldindconbank”
SA pentru a fi comercializate în vederea stingerii datoriilor, pe un termen de 6 luni.

În baza contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil nr. 6623 din 25 septembrie 2012 și a contractului de vânzare-cumpărare a utilajului tehnologic al SRL „Costești Vin” în proces de insolvență din 25 septembrie 2012, încheiate între BC „Moldindconbank” SA și SRL „Costavinex”, Banca a primit de la beneficiar suma de 3 862 253 lei, ce constituie valoarea bunurilor vândute.

La 08 august 2013 creditorul BC „Moldindconbank” SA a depus cerere împotriva debitorului SRL „Costești-Vin” în proces de insolvență, solicitând încasarea dobânzii în mărime de 2 251 578,92 lei, calculată după intentarea procesului de insolvență în baza contractului de credit nr. 136/1 din 12.09.2005 și recunoașterea BC „Moldindconbank” SA pe această sumă ca creditor al masei. (f.d. 9-12, vol. I)

În motivarea cererii creditorul a indicat că conform contractului de credit nr. 136/1 din 12.09.2005, modificat prin acordurile adiționale nr. 1 din 24.10.2005, nr. 2 din 11.01.2007 și nr. 4 din 30.11.2007, BC „Moldindconbank” SA, prin intermediul filialei Centru, a acordat SRL „Costești Vin” un credit în sumă de 4 500 000 lei, cu termenul de rambursare la data de 31.12.2008.

Întru asigurarea rambursării în termen a creditului acordat, SRL „Costești Vin” în calitate de creditor gajist a depus în gaj Băncii, conform contractului de gaj din 12.09.2005, bunul imobil constituit din terenul destinat construcției de producere, trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr. 72 din 27.12.2002 cu suprafața de 3,3060 ha și construcția industrială de producere cu suprafața de 9644,78 m.p., construcția administrativă lit. „A” – 249,92 m.p., laborator lit. „B” – 180,2 m.p., secția de îmbuteliere a vinului lit. „D, E, F” – 1450 m.p., terasa lit. W, partea principală lit. „C” – 316,75 m.p., cazangerie lit. C¹ – 217,15 m.p., atelier de turnare lit. „G” – 614,0 m.p., frigider lit. „H-H¹” – 330,33 m.p., depozit de vin M² – lit. „I” – 1508,3 m.p., depozit de vin lit. „L-L¹” – 123,4 m.p., atelier lit. „M¹” – 54,3 m.p., depozit lit. „M” – 12 m.p., punct de trecere lit. „O” – 28,3 m.p., cântar lit. „P” – 123,4 m.p., substația lit. „R” – 24,5 m.p., substația lit. „S” – 28,5 m.p., loc pentru depozit de vin lit. „S” – 467,14 m.p., depozit lit. „T” – 34,0 m.p., secția de îmbuteliere cu depozit pentru producția finită lit. „E” – 486,0 m.p., cazangerie cu depozit lit. „F¹” 13,5 m.p., loc pentru depozitarea vinului nr. 1 lit. „D” – 882,94 m.p., evaluate de părți în sumă totală de 1 363 000 lei; conform contractului de gaj nr. 1 din 12.09.2005 utilaj tehnologic al fabricii „Costești Vin” SRL conform anexei nr. 1 la contractul de gaj nr. 1 - evaluat de către părți în sumă de 4 121 700 lei.

La 08 august 2008 Curtea de Apel Economică a emis hotărâre, prin care a intentat proces de insolvență față de SRL „Costești Vin” .

Respectiv, BC „Moldindconbank” SA a înaintat spre validare creanța creditorială debitorului SRL „Costești Vin”, fiind inclusă în Tabelul creanțelor în calitate de creditor garantat cu suma de 2 917 547,35 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2012 s-a admis cererea BC „Moldindconbank” SA și s-a dispus transmiterea bunurilor gajate ale SRL „Costești Vin” în proces de insolvență în posesia BC „Moldindconbank” SA pentru a fi comercializate în vederea stingerii datoriilor pe un termen de 6 luni.

Astfel, BC „Moldindconbank” SA la 25 septembrie 2012 a comercializat bunurile gajate ale SRL „Costești Vin” în proces de insolabilitate la prețului de 3 862 253 lei.

A menționat că conform cap. 6 pct. 7 al contractului de credit nr. 136/1 din 12.09.2005 modificat prin acordurile adiționale nr. 1 din 24.10.2005, nr. 2 din 11.01.2007 și nr. 4 din 30.11.2007 dobânda se calculează până la data achitării integrale a datoriei pe credit indiferent de faptul dacă achitarea a fost efectuată de către debitor de sine stătător sau în baza hotărârii instanței de judecată. Totodată, pct. 2 al contractului de gaj nr. 1-9153 din 19.09.2005 și pct. 2 din contractul de gaj nr. 1 din 12.09.2005 prevede că SRL „Costești Vin” a depus în gaj bunurile menționate supra pentru asigurarea rambursării în termen a creditului acordat, dobânzilor, penalităților și pierderilor cauzate de întârzierea executării obligațiilor calculate în baza contractului de credit nr. 136/1 din 12.09.2005.

Astfel, prevederile Legii insolabilității nr. 632-XV din 14.11.2001 indică că după intentarea procesului de insolabilitate calcularea dobânzilor pe marginea unui contract de credit nu încetează, deoarece art. 84 al legii menționate supra prevede că efect al intentării procedurii de insolabilitate, întreruperea calculării penalităților, dar nu și a dobânzilor, care pe parcursul derulării procesului de insolabilitate continue să fie calculate.

Prin urmare, prin prisma art. 128 al Legii insolabilității nr. 632-XV din 14.11.2001 și prevederile contractului de credit nr. 136/1 din 12.09.2005 creditorul garantat BC „Moldindconbank” SA este îndreptățit la achitarea dobânzilor calculate după intentarea procesului de insolabilitate și până la data comercializării de către creditorul garantat BC „Moldindconbank” SA a bunului gajat la 25.09.2012, ce constituie suma totală în mărime de 2 251 578,92 lei.

De asemenea, conform art. 43 alin. (6) lit. a) al Legii insolabilității nr. 149 din 29.06.2012 creanțele chirografare de rang inferior este dobânda la creanțele creditorilor chirografari calculată după intentarea procesului.

La 02 octombrie 2013 administratorul procesului de insolabilitate al SRL „Costești Vin”, Tudor Ambrosi a depus cerere împotriva BC „Moldindconbank” SA, solicitând încasarea de la Bancă a sumei de 944 705,65 lei.

În motivarea cererii administratorul a invocat că prin hotărârea Curții de Apel Economice din 08 august 2008 a fost intentat procesul de insolabilitate față de SRL „Costești Vin”.

Conform tabelului creanțelor BC „Moldindconbank” SA a fost validată ca creditor garantat cu suma creanțelor de 2 917 547,35 lei (2 727 822,9 lei creditul și 189 972,5 lei dobânda).

Pe parcursul derulării procesului de insolabilitate, adunarea creditorilor la 02 aprilie 2009 a hotărât de a aproba procedura planului, fiind ulterior acceptat de către Curtea de Apel Economică prin hotărârea din 25 mai 2009. Însă, procedura planului aplicată față de SRL „Costești Vin” nu a fost executată și la cererea creditorului garantat BC „Moldindconbank” SA instanța de insolabilitate la data

de 29 februarie 2016 a dispus de a trece la procedura de faliment, cu dizolvarea debitorului, valorificarea masei debitoare și achitarea datoriilor față de creditorii.

A menționat că în baza hotărârii creditorilor s-au organizat mai multe licitații, pentru vinderea fabricii de vin din Costești ca un lot unic, însă care au avut eșec, deoarece nu au fost solicitanți. Astfel, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 07 iunie 2012 a admis cererea BC „Moldindconbank” SA, gajul integral a fost transmis în posesia BC „Moldindconbank” SA pentru comercializare și stingere a datoriei creditoriale validate în sumă de 2 917 547,35 lei.

Folosindu-se de dreptul său legal Banca, ca posesor, a vândut SRL „Costavinex” bunurile gajate ale SRL „Costești Vin” la un preț de 3 862 253 lei, inclusiv TVA. Despre faptul vinderii gajului Banca a informat administratorul insolvenței prin scrisoarea nr. 4012 din 26 septembrie 2012, solicitând emiterea facturii fiscale.

În baza pct. 2.1 și pct. 4 din contractul de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile din 25.09.2012, cumpărătorul SRL „Costavinex” a fost obligat să achite vânzătorului SRL „Costești Vin” în proces de insolvență sumele de 1 255 398 lei și 2 606 855 lei în termen de 3 zile bancare după semnarea contractului.

Până în prezent, SRL „Costavinex” ca cumpărător, n-a achitat vânzătorului SRL „Costești Vin” suma de 3 862 253 lei, inclusiv TVA. Motivul neachitării este că cumpărătorul a achitat direct Băncii suma de 3 962 253 lei, fapt confirmat prin scrisoarea nr. 39 din 18 martie 2013.

În conformitate cu art. 76 alin. (2) al Legii nr. 449 din 30.07.2001 cu privire la gaj, suma rămasă disponibilă se transmite debitorului gajist sau, când plata nu este posibilă, se consemnează în conformitate cu art. 645 din [Codul civil](#), în termen de 3 zile de la finalizarea distribuirii conform alin. (1). În același termen creditorul gajist va transmite debitorului gajist un proces-verbal privind distribuirea produsului vânzării bunului gajat.

La adresarea către Bancă, pentru a-i fi prezentat raportul de evaluare a bunului și modalitatea prin care a fost vândut bunul gajat, nu a primit nici un răspuns.

Consideră că BC „Moldindconbank” SA după vinderea bunului gajat urma să restituie surplusul format dintre suma încasată și suma validată, care constituie 944 705,65 lei.

Toate acțiunile ilegale ale Băncii au prejudiciat debitorul, în urma căruia nu-și poate onora datoriile masei debitoare, remunerarea administratorului care se achită în primul rând și datoria față de salariații disponibilizați.

Totodată, în baza tranzacției efectuate și facturii fiscale eliberate, datoria TVA la buget constituie 584 862,20 lei, care va fi urmărită de Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ialoveni și calculate penalități pentru neachitarea ei la timp.

La 16 octombrie 2013 administratorul insolvenței SRL „Costești Vin” a depus o cerere de modificare a temeiului și obiectului acțiunii, solicitând încasarea sumei de 1 622 447 lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 216 363 lei.

În motivarea cererii a indicat că Banca nu a respectat condițiile de evaluare și vânzare a bunului gajat conform contractului de gaj nr. 1 din 12.09.2005, modificat

prin acordul adițional nr. 1, nr. 4082 din 24.10.2006, art. 75, art. 76 și art. 79 al Legii nr. 449 din 30.07.2001 cu privire la gaj.

Consideră că Banca, prin acțiunile ilegale a diminuat masa debitoare, aducându-i prejudicii atât debitorului, cât și creditorilor validați. Astfel, conform contractului de gaj menționat și acordurilor adiționale, prețul de lichidare stabilit de bancă a imobilului constituie 1 363 000 lei și prețul utilajului tehnologic constituie 4 121 700 lei. Prețul de vânzare a bunului gajat era necesar de stabilit în sumă de 5 484 700 lei, iar prețul de lichidare în mărime de 4 121 700 lei, indicat și în încheierea instanței de insolvență din 07 iunie 2012. De facto, BC „Moldindconbank” SA a vândut bunul gajat la prețul de 3 862 253 lei, inclusiv TVA. Respectiv, prejudiciul cauzat constituie 1 622 447 lei.

Luând în considerație că banca a efectuat tranzacția cu cumpărătorul fără să restituie debitorului diferența prețului de lichidare, necesită de aplicat către BC „Moldindconbank” SA prevederile art. 619 Cod civil și de calculat dobânda de întârziere pentru perioada 25.09.2012-15.10.2013 care constituie 216 363 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2013 s-a dispus de a suspenda examinarea cererii depuse de BC „Moldindconbank” SA către SRL „Costești Vin” în proces de insolvență cu privire la încasarea dobânzii calculate după intentarea procesului de insolvență și cererii depuse de SRL „Costești Vin” în proces de insolvență către BC „Moldindconbank” SA cu privire la încasarea surplusului de la vinderea gajului în sumă de 944 705 lei și a dobânzii de întârziere până la examinarea cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Costești Vin” în proces de insolvență, Bivol Nicolae și Diaconu Mihai împotriva SRL „Costavinex”, BC „Moldindconbank” SA, intervenient accesoriu BC „Victoriabank” SA cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile nr. 6623 din 25 septembrie 2012 și a contractului de vânzare-cumpărare a utilajului tehnologic al SRL „Costești-Vin” în proces de insolvență fără număr din 25 septembrie 2012. (f.d. 89-90)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2017 s-a reluat examinarea cererii depuse de BC „Moldindconbank” SA către SRL „Costești Vin” în procedura falimentului cu privire la încasarea dobânzii calculate după intentarea procesului de insolvență și cererii depuse de SRL „Costești Vin” în procedura falimentului către BC „Moldindconbank” SA cu privire la încasarea surplusului de la vinderea gajului în sumă de 944 705 lei și a dobânzii de întârziere. (f.d. 110-112)

La 18 mai 2017 SRL „Costești Vin” în procedura falimentului a depus cerere de modificare a temeiurilor și obiectului acțiunii, solicitând încasarea din contul BC „Moldindconbank” SA a sumei de 154 490,12 lei cu titlu de cheltuieli de validare, suma de 584 862,16 lei cu titlu de cheltuieli de valorificare, suma de 205 353,28 lei cu titlu de cheltuieli din vinderea bunurilor grevate, dobânda de întârziere în mărime de 766 195,17 lei, remunerarea administratorului în mărime de 87 526,42 lei și prejudiciul cauzat în sumă de 368 014,51 lei. (f.d. 116-119, vol. I)

În susținerea cererii a invocat că conform art. 129 alin. (2) din Legea insolvenței nr. 632 din 14.11.2001 BC „Moldindconbank” SA a fost obligată să plătească, începând cu 26.09.2012, în masa debitoare 4 % din produsul obținut, ce constituie 154 490,12 lei.

Astfel, pentru neachitarea în masa debitoare a cheltuielilor de validare în mărime de 154 490,12 lei, pentru perioada 01.11.2012-18.05.2017, BC „Moldindconbank” SA este obligată să achite o dobândă în mărime de 125 297,85 lei.

Conform art. 129 alin. (4) al legii menționate supra, BC „Moldindconbank” SA a fost obligată să plătească, începând cu 01.11.2012, în masa debitoare suma impozitului TVA în mărime de 584 862,16 lei. Pentru neachitarea în masa debitoare a cheltuielilor de valorificare în mărimea impozitului TVA în sumă de 584 862,16 lei, pentru perioada 01.11.2012-18.05.2017 BC „Moldindconbank” SA este obligat să achite o dobândă în mărime de 474 347,29 lei.

Conform art. 76 alin. (2) al Legii cu privire la gaj, suma rămasă disponibilă se transmite debitorului gajist în termen de 3 zile. Astfel, cheltuielile de validare și valorificare constituie 739 352,28 lei. Creanța creditorului garantat BC „Moldindconbank” SA constituie 2 917 547,35 lei. Suma rămasă disponibilă este în mărime de 205 353,37 lei ($3\,862\,253 - 739\,352,28 - 2\,917\,547,35$), sumă care Banca urma să o transfere în masa debitoare a SRL „Costești Vin” până la 29.09.2012. Pentru netransferarea sumei rămase disponibile în mărime de 205 353,37 lei pentru perioada 01.11.2012 – 18.05.2017 Banca este obligată să achite o dobândă în mărime de 166 550,03 lei.

A mai indicat că conform art. 79 alin. (1) și (4) al Legii insolvenței, Banca are obligația de a achita remunerația administratorului în mărime de 3 % din suma creanței executate în mărime de 2 917 547,35 lei, ce constituie 87 527,42 lei.

Totodată, pe motiv că Banca nu a transferat în masa debitoare cheltuielile de validare și valorificare, SRL „Costești Vin” nu a achitat la buget suma TVA din tranzacție, respectiv pentru perioada de întârziere va achita o majorare de întârziere (penalitate) ce constituie la 18.05.2017 suma de 368 014,51 lei, care urmează a fi încasată de la BC „Moldindconbank” SA în folosul debitorului.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2017 s-a respins cererea creditorului BC „Moldindconbank” SA. S-a admis parțial cererea depusă de SRL „Costești Vin” în procedura falimentului. S-a încasat de la BC „Moldindconbank” SA în folosul SRL „Costești Vin” în procedura falimentului cheltuieli de validare în sumă de 154 490,12 lei și dobânda de întârziere pentru neachitarea în termen a cheltuielilor de validare în sumă de 125 297,90 lei, cheltuieli de valorificare în sumă de 584 862,16 lei și dobânda de întârziere pentru neachitarea în termen a cheltuielilor de valorificare în sumă de 474 347 lei, surplusul din vinderea bunurilor gajate în sumă de 205 353,28 lei și dobânda de întârziere pentru neachitarea în termen a acestui surplus în sumă de 166 550 lei, remunerația administratorului autorizat în sumă de 87 526,42 lei, iar în total suma de 1 798 427 lei. În rest cererea SRL „Costești Vin” în procedura falimentului, s-a respins. S-a încasat de la BC „Moldindconbank” SA în bugetul de stat taxa de stat în mărime de 50 000 lei. S-a încasat de la SRL „Costești Vin” în procedura falimentului în bugetul de stat taxa de stat în mărime de 14 230 lei. (f.d. 216-217, 218-230 lei, vol. I)

La 18 octombrie 2017 BC „Moldindconbank” SA a înaintat recurs (preliminar) împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2017, solicitând casarea acesteia în partea respingerii cererii depuse de BC „Moldindconbank” SA și în partea

admiterii parțiale a cererii depuse de SRL „Costești Vin” în procedura falimentului, iar în partea respingerii acțiunii a menține hotărârea instanței de insolvabilitate, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care să se dispună admiterea cererii depuse de Bancă, iar cererea depusă de SRL „Costești Vin” să fie respinsă ca fiind tardivă și/sau neîntemeiată. (f.d. 235-236, vol. I, 2-2, vol. II) La 17 noiembrie 2017 Banca a depus recurs motivat, prin care a solicitat și încasarea din contul SRL „Costești Vin” în beneficiul BC „Moldindconbank” SA a taxei de stat în mărime de 25 000 lei. (f.d. 9-16, vol. II)

La 12 ianuarie 2018 BC „Moldindconbank” SA a depus cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate, invocând că instanța de insolvabilitate la adoptarea hotărârii în partea încasării cheltuielilor de valorificare a conchis că cheltuielile de valorificare urmează să fie încasate în masa debitoare indiferent de faptul cine le-a suportat.

La adoptarea soluției respective, instanța de insolvabilitate s-a bazat pe prevederile art. 132 alin. (1) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, care indică că din produsul obținut din valorificarea bunului grevat cu o garanție reală se scad cheltuielile de validare și de valorificare, rezultate din menținerea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea și vânzarea bunului, care nu pot să depășească 10% din valoarea bunurilor grevate și care sunt incluse în masa debitoare, iar din rest se acoperă de îndată creanța garantată care are primul rang de prioritate.

Consideră că sintagma „și care sunt incluse în masa debitoare” în partea cheltuielilor de valorificare, cuprinsă în alin. (1) al art. 132 din Legea insolvabilității este contrară prevederilor art. 23 alin. (2), art. 46 alin. (2) și art. 54 din Constituția Republicii Moldova.

BC „Moldindconbank” SA solicită sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova și a suspenda examinarea cauzei până la examinarea respectivei sesizări de către Curtea Constituțională.

Studiind cererea depusă de BC „Moldindconbank” SA cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că urmează a fi respinsă ca neîntemeiată din următoarele motive.

Conform art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova și art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională nr. 317-XIII din 13.12.1994 Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) CPC dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile [Constituției Republicii Moldova](#), iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Curtea Constituțională în pct. 77, 79, 82 și 87 din hotărârea nr. 2 din 09.02.2016 a constatat că excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată de către: (1) instanța de judecată din oficiu, care, respectând principiul supremației Constituției, nu este în drept să aplice o normă în privința căreia există incertitudini de constituționalitate; (2) părțile în proces, inclusiv reprezentanții acestora, drepturile și interesele cărora pot fi afectate prin aplicarea unei norme neconstituționale la soluționarea cauzei.

Controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, drepturile sale constituționale sunt încălcate.

Dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect echitabil. Această cale indirectă, care permite cetățenilor accesul la justiția constituțională, oferă, de asemenea, posibilitatea Curții Constituționale în calitatea sa de garant al supremației Constituției, să-și exercite controlul aspra puterii legiuitorului cu privire la respectarea catalogului drepturilor și libertăților fundamentale.

Curtea Constituțională a mai reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ce se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituția; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Pct. 73 al hotărârii menționate supra indică că, pornind de la natura excepției de neconstituționalitate, ea poate fi ridicată atât asupra actelor în vigoare, cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, cât asupra actelor care nu mai sunt în vigoare, dacă sub imperiul acestora s-au născut raporturi juridice litigioase și este determinată în soluționarea cauzei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că în speță nu sunt întrunite condițiile necesare stabilite de Curtea Constituțională în hotărârea nr. 2 din 09.02.2016 pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, având în vedere că obiectul excepției sunt prevederile art. 132 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 și anume sintagma „și care sunt incluse în masa debitoare”, deoarece una din condițiile care urmează a fi întrunite la înaintarea cererii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate este că prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei.

Distinct de cele expuse supra, Colegiul relevă că, sesizarea abordează în esență situații de fapt cu caracter litigios, care țin de analiza aplicării unei dispoziții legale unei situații concrete.

În această ordine de idei, Colegiul civil comercial și contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea BC „Moldindconbank” SA cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

În conformitate cu art. 260 alin. (1) lit. e) CPC, instanța judecătorească este obligată să suspende procesul în cazul ridicării excepției de neconstituționalitate.

În speța dedusă judecării, instanța de recurs a considerat că nu este temei legal de a admite cererea BC „Modindconbank” SA cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, în mod subsecvent, a considerat că este necesar de a respinge și cererea de suspendare a procesului.

În conformitate cu art. 12¹, art. 269-270 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE :

Se respinge cererea depusă de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și suspendarea procesului.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Iuliana Oprea

Ion Druță

Nicolae Craiu

Maria Ghervas

Dosarul nr. 2ri-39/18

Instanța de fond: CA Chișinău – B. Bîrcă

DE CIZIE

07 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru,

judecători

Iuliana Oprea, Ion Druță,
Nicolae Craiu, Maria Ghervas,

examinând recursul declarat de către Banca Comercială „Moldindconbank”
Societate pe Acțiuni,

în cauza la cererea înaintată de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate
pe Acțiuni împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Costești Vin” în procedura
falimentului cu privire la încasarea dobânzii calculate după intentarea procesului de
insolvabilitate în baza contractului de credit nr. 136/1 din 12.09.2005 în sumă de 2 251
578,92 lei și recunoașterea Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe
Acțiuni ca creditor al masei în valoare de 2 251 578,92 lei, precum și cererea Societății
cu Răspundere Limitată „Costești Vin” în procedura falimentului către Banca
Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea
cheltuielilor de validare în sumă de 154 490,12 lei, a cheltuielilor de valorificare în
sumă de 584 862,16 lei, surplusul din vinderea bunurilor gajate în sumă de 205 353,28
lei, dobânda de întârziere în mărime de 766 195,17 lei, remunerarea administratorului
în sumă de 87 526,42 lei și a prejudiciului în sumă de 368 014 lei,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2017, prin care s-a
respins cererea înaintată de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni
cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și recunoașterea ca creditor al masei, și s-a
admis parțial cererea Societății cu Răspundere Limitată „Costești Vin” în procedura
falimentului cu privire la încasarea sumelor,

CONSTATĂ:

La 08 august 2008 Curtea de Apel Economică a emis hotărârea cu privire la intentarea procesului de insolvență față de SRL „Costești Vin”.

Prin încheierea instanței de insolvență din 07 iunie 2012 s-a admis cererea BC „Moldindconbank” SA și s-a dispus transmiterea bunurilor gajate ale SRL „Costești Vin” în proces de insolvență în posesia BC „Moldindconbank” SA pentru a fi comercializate în vederea stingerii datoriilor, pe un termen de 6 luni.

În baza contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil nr. 6623 din 25 septembrie 2012 și a contractului de vânzare-cumpărare a utilajului tehnologic al SRL „Costești Vin” în proces de insolvență din 25 septembrie 2012, încheiate între BC „Moldindconbank” SA și SRL „Costavinex”, Banca a primit de la beneficiar suma de 3 862 253 lei, ce constituie valoarea bunurilor vândute.

La 08 august 2013 creditorul BC „Moldindconbank” SA a depus cerere împotriva debitorului SRL „Costești-Vin” în proces de insolvență, solicitând încasarea dobânzii în mărime de 2 251 578,92 lei, calculată după intentarea procesului de insolvență în baza contractului de credit nr. 136/1 din 12.09.2005 și recunoașterea BC „Moldindconbank” SA pe această sumă ca creditor al masei. (f.d. 9-12, vol. I)

În motivarea cererii creditorul a indicat că conform contractului de credit nr. 136/1 din 12.09.2005, modificat prin acordurile adiționale nr. 1 din 24.10.2005, nr. 2 din 11.01.2007 și nr. 4 din 30.11.2007, BC „Moldindconbank” SA, prin intermediul filialei Centru, a acordat SRL „Costești Vin” un credit în sumă de 4 500 000 lei, cu termenul de rambursare la data de 31.12.2008.

Întru asigurarea rambursării în termen a creditului acordat, SRL „Costești Vin” în calitate de creditor gajist a depus în gaj Băncii, conform contractului de gaj din 12.09.2005, bunul imobil constituit din terenul destinat construcției de producere, trecut în Registrul cadastral al deținătorilor de terenuri la nr. 72 din 27.12.2002 cu suprafața de 3,3060 ha și construcția industrială de producere cu suprafața de 9644,78 m.p., construcția administrativă lit. „A” – 249,92 m.p., laborator lit. „B” – 180,2 m.p., secția de îmbuteliere a vinului lit. „D, E, F” – 1450 m.p., terasa lit. W, partea principală lit. „C” – 316,75 m.p., cazangerie lit. C¹ – 217,15 m.p., atelier de turnare lit. „G” – 614,0 m.p., frigider lit. „H-H¹” – 330, 33 m.p., depozit de vin M² – lit. „I” – 1508,3 m.p., depozit de vin lit. „L-L¹” – 123,4 m.p., atelier lit. „M¹” – 54,3 m.p., depozit lit. „M” – 12 m.p., punct de trecere lit. „O” – 28,3 m.p., cântar lit. „P” – 123,4 m.p., substația lit. „R” – 24,5 m.p., substația lit. „S” – 28,5 m.p., loc pentru depozit de vin lit. „S” - 467,14 m.p., depozit lit. „T” – 34,0 m.p., secția de îmbuteliere cu depozit pentru producția finită lit. „E” – 486,0 m.p., cazangerie cu depozit lit. „F¹” 13,5 m.p., loc pentru depozitarea vinului nr. 1 lit. „D” – 882,94 m.p., evaluate de părți în sumă totală de 1 363 000 lei; conform contractului de gaj nr. 1 din 12.09.2005 utilaj tehnologic al fabricii „Costești Vin” SRL conform anexei nr. 1 la contractul de gaj nr. 1 - evaluat de către părți în sumă de 4 121 700 lei.

La 08 august 2008 Curtea de Apel Economică a emis hotărâre, prin care a intentat proces de insolvență față de SRL „Costești Vin” .

Respectiv, BC „Moldindconbank” SA a înaintat spre validare creanța creditorială debitorului SRL „Costești Vin”, fiind inclusă în Tabelul creanțelor în calitate de creditor garantat cu suma de 2 917 547,35 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2012 s-a admis cererea BC „Moldindconbank” SA și s-a dispus transmiterea bunurilor gajate ale SRL „Costești Vin” în proces de insolabilitate în posesia BC „Moldindconbank” SA pentru a fi comercializate în vederea stingerii datoriilor pe un termen de 6 luni.

Astfel, BC „Moldindconbank” SA la 25 septembrie 2012 a comercializat bunurile gajate ale SRL „Costești Vin” în proces de insolabilitate la prețul de 3 862 253 lei.

A menționat că conform cap. 6 pct. 7 al contractului de credit nr. 136/1 din 12.09.2005 modificat prin acordurile adiționale nr. 1 din 24.10.2005, nr. 2 din 11.01.2007 și nr. 4 din 30.11.2007 dobânda se calculează până la data achitării integrale a datoriei pe credit indiferent de faptul dacă achitarea a fost efectuată de către debitor de sine stătător sau în baza hotărârii instanței de judecată. Totodată, pct. 2 al contractului de gaj nr. 1-9153 din 19.09.2005 și pct. 2 din contractul de gaj nr. 1 din 12.09.2005 prevede că SRL „Costești Vin” a depus în gaj bunurile menționate supra pentru asigurarea rambursării în termen a creditului acordat, dobânzilor, penalităților și pierderilor cauzate de întârzierea executării obligațiilor calculate în baza contractului de credit nr. 136/1 din 12.09.2005.

Astfel, prevederile Legii insolabilității nr. 632-XV din 14.11.2001 indică că după intentarea procesului de insolabilitate calcularea dobânzilor pe marginea unui contract de credit nu încetează, deoarece art. 84 al legii menționate supra prevede că efect al intentării procedurii de insolabilitate, întreruperea calculării penalităților, dar nu și a dobânzilor, care pe parcursul derulării procesului de insolabilitate continue să fie calculate.

Prin urmare, prin prisma art. 128 al Legii insolabilității nr. 632-XV din 14.11.2001 și prevederile contractului de credit nr. 136/1 din 12.09.2005 creditorul garantat BC „Moldindconbank” SA este îndreptățit la achitarea dobânzilor calculate după intentarea procesului de insolabilitate și până la data comercializării de către creditorul garantat BC „Moldindconbank” SA a bunului gajat la 25.09.2012, ce constituie suma totală în mărime de 2 251 578,92 lei.

De asemenea, conform art. 43 alin. (6) lit. a) al Legii insolabilității nr. 149 din 29.06.2012 creanțele chirografare de rang inferior este dobânda la creanțele creditorilor chirografari calculată după intentarea procesului.

La 02 octombrie 2013 administratorul procesului de insolabilitate al SRL „Costești Vin”, Tudor Ambrosi a depus cerere împotriva BC „Moldindconbank” SA, solicitând încasarea de la Bancă a sumei de 944 705,65 lei.

În motivarea cererii administratorul a invocat că prin hotărârea Curții de Apel Economice din 08 august 2008 a fost intentat procesul de insolabilitate față de SRL „Costești Vin”.

Conform tabelului creanțelor BC „Moldindconbank” SA a fost validată ca creditor garantat cu suma creanțelor de 2 917 547,35 lei (2 727 822,9 lei creditul și 189 972,5 lei dobânda).

Pe parcursul derulării procesului de insolvabilitate, adunarea creditorilor la 02 aprilie 2009 a hotărât de a aproba procedura planului, fiind ulterior acceptat de către Curtea de Apel Economică prin hotărârea din 25 mai 2009. Însă, procedura planului aplicată față de SRL „Costești Vin” nu a fost executată și la cererea creditorului garantat BC „Moldindconbank” SA instanța de insolvabilitate la data de 29 februarie 2016 a dispus de a trece la procedura de faliment, cu dizolvarea debitorului, valorificarea masei debitoare și achitarea datoriilor față de creditori.

A menționat că în baza hotărârii creditorilor s-au organizat mai multe licitații, pentru vinderea fabricii de vin din Costești ca un lot unic, însă care au avut eșec, deoarece nu au fost solicitanți. Astfel, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 07 iunie 2012 a admis cererea BC „Moldindconbank” SA, gajul integral a fost transmis în posesia BC „Moldindconbank” SA pentru comercializare și stingere a datoriei creditoriale validate în sumă de 2 917 547,35 lei.

Folosindu-se de dreptul său legal Banca, ca posesor, a vândut SRL „Costavinex” bunurile gajate ale SRL „Costești Vin” la un preț de 3 862 253 lei, inclusiv TVA. Despre faptul vinderii gajului Banca a informat administratorul insolvabilității prin scrisoarea nr. 4012 din 26 septembrie 2012, solicitând emiterea facturii fiscale.

În baza pct. 2.1 și pct. 4 din contractul de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile din 25.09.2012, cumpărătorul SRL „Costavinex” a fost obligat să achite vânzătorului SRL „Costești Vin” în proces de insolvabilitate sumele de 1 255 398 lei și 2 606 855 lei în termen de 3 zile bancare după semnarea contractului.

Până în prezent, SRL „Costavinex” ca cumpărător, n-a achitat vânzătorului SRL „Costești Vin” suma de 3 862 253 lei, inclusiv TVA. Motivul neachitării este că cumpărătorul a achitat direct Băncii suma de 3 962 253 lei, fapt confirmat prin scrisoarea nr. 39 din 18 martie 2013.

În conformitate cu art. 76 alin. (2) al Legii nr. 449 din 30.07.2001 cu privire la gaj, suma rămasă disponibilă se transmite debitorului gajist sau, când plata nu este posibilă, se consemnează în conformitate cu art. 645 din [Codul civil](#), în termen de 3 zile de la finalizarea distribuirii conform alin. (1). În același termen creditorul gajist va transmite debitorului gajist un proces-verbal privind distribuirea produsului vânzării bunului gajat.

La adresarea către Bancă, pentru a-i fi prezentat raportul de evaluare a bunului și modalitatea prin care a fost vândut bunul gajat, nu a primit nici un răspuns.

Consideră că BC „Moldindconbank” SA după vinderea bunului gajat urma să restituie surplusul format dintre suma încasată și suma validată, care constituie 944 705,65 lei.

Toate acțiunile ilegale ale Băncii au prejudiciat debitorul, în urma căruia nu-și poate onora datoriile masei debitoare, remunerarea administratorului care se achită în primul rând și datoria față de salariații disponibilizați.

Totodată, în baza tranzacției efectuate și facturii fiscale eliberate, datoria TVA la buget constituie 584 862,20 lei, care va fi urmărită de Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ialoveni și calculate penalități pentru neachitarea ei la timp.

La 16 octombrie 2013 administratorul insolvenței SRL „Costești Vin” a depus o cerere de modificare a temeiului și obiectului acțiunii, solicitând încasarea sumei de 1 622 447 lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 216 363 lei.

În motivarea cererii a indicat că Banca nu a respectat condițiile de evaluare și vânzare a bunului gajat conform contractului de gaj nr. 1 din 12.09.2005, modificat prin acordul adițional nr. 1, nr. 4082 din 24.10.2006, art. 75, art. 76 și art. 79 al Legii nr. 449 din 30.07.2001 cu privire la gaj.

Consideră că Banca, prin acțiunile ilegale a diminuat masa debitoare, aducându-i prejudicii atât debitorului, cât și creditorilor validați. Astfel, conform contractului de gaj menționat și acordurilor adiționale, prețul de lichidare stabilit de bancă a imobilului constituie 1 363 000 lei și prețul utilajului tehnologic constituie 4 121 700 lei. Prețul de vânzare a bunului gajat era necesar de stabilit în sumă de 5 484 700 lei, iar prețul de lichidare în mărime de 4 121 700 lei, indicat și în încheierea instanței de insolvență din 07 iunie 2012. De facto, BC „Moldindconbank” SA a vândut bunul gajat la prețul de 3 862 253 lei, inclusiv TVA. Respectiv, prejudiciul cauzat constituie 1 622 447 lei.

Luând în considerație că banca a efectuat tranzacția cu cumpărătorul fără să restituie debitorului diferența prețului de lichidare, necesită de aplicat către BC „Moldindconbank” SA prevederile art. 619 Cod civil și de calculat dobânda de întârziere pentru perioada 25.09.2012-15.10.2013 care constituie 216 363 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2013 s-a dispus de a suspenda examinarea cererii depuse de BC „Moldindconbank” SA către SRL „Costești Vin” în proces de insolvență cu privire la încasarea dobânzii calculate după intentarea procesului de insolvență și cererii depuse de SRL „Costești Vin” în proces de insolvență către BC „Moldindconbank” SA cu privire la încasarea surplusului de la vinderea gajului în sumă de 944 705 lei și a dobânzii de întârziere până la examinarea cererii de chemare în judecată depusă de SRL „Costești Vin” în proces de insolvență, Bivol Nicolae și Diaconu Mihai împotriva SRL „Costavinex”, BC „Moldindconbank” SA, intervenient accesoriu BC „Victoriabank” SA cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile nr. 6623 din 25 septembrie 2012 și a contractului de vânzare-cumpărare a utilajului tehnologic al SRL „Costești-Vin” în proces de insolvență fără număr din 25 septembrie 2012. (f.d. 89-90)

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2017 s-a reluat examinarea cererii depuse de BC „Moldindconbank” SA către SRL „Costești Vin” în procedura falimentului cu privire la încasarea dobânzii calculate după intentarea procesului de insolvență și cererii depuse de SRL „Costești Vin” în procedura falimentului către BC „Moldindconbank” SA cu privire la încasarea surplusului de la vinderea gajului în sumă de 944 705 lei și a dobânzii de întârziere. (f.d. 110-112)

La 18 mai 2017 SRL „Costești Vin” în procedura falimentului a depus cerere de modificare a temeiurilor și obiectului acțiunii, solicitând încasarea din contul BC „Moldindconbank” SA a sumei de 154 490,12 lei cu titlu de cheltuieli de validare, suma de 584 862,16 lei cu titlu de cheltuieli de valorificare, suma de 205 353,28 lei cu titlu de cheltuieli din vinderea bunurilor grevate, dobânda de întârziere în mărime de

766 195,17 lei, remunerarea administratorului în mărime de 87 526,42 lei și prejudiciul cauzat în sumă de 368 014,51 lei. (f.d. 116-119, vol. I)

În susținerea cererii a invocat că conform art. 129 alin. (2) din Legea insolvenței nr. 632 din 14.11.2001 BC „Moldindconbank” SA a fost obligată să plătească, începând cu 26.09.2012, în masa debitoare 4 % din produsul obținut, ce constituie 154 490,12 lei.

Astfel, pentru neachitarea în masa debitoare a cheltuielilor de validare în mărime de 154 490,12 lei, pentru perioada 01.11.2012-18.05.2017, BC „Moldindconbank” SA este obligată să achite o dobândă în mărime de 125 297,85 lei.

Conform art. 129 alin. (4) al legii menționate supra, BC „Moldindconbank” SA a fost obligată să plătească, începând cu 01.11.2012, în masa debitoare suma impozitului TVA în mărime de 584 862,16 lei. Pentru neachitarea în masa debitoare a cheltuielilor de valorificare în mărimea impozitului TVA în sumă de 584 862,16 lei, pentru perioada 01.11.2012-18.05.2017 BC „Moldindconbank” SA este obligat să achite o dobândă în mărime de 474 347,29 lei.

Conform art. 76 alin. (2) al Legii cu privire la gaj, suma rămasă disponibilă se transmite debitorului gajist în termen de 3 zile. Astfel, cheltuielile de validare și valorificare constituie 739 352,28 lei. Creanța creditorului garantat BC „Moldindconbank” SA constituie 2 917 547,35 lei. Suma rămasă disponibilă este în mărime de 205 353,37 lei (3 862 253 – 739 352,28 – 2 917 547,35), sumă care Banca urma să o transfere în masa debitoare a SRL „Costești Vin” până la 29.09.2012. Pentru netransferarea sumei rămase disponibile în mărime de 205 353,37 lei pentru perioada 01.11.2012 – 18.05.2017 Banca este obligată să achite o dobândă în mărime de 166 550,03 lei.

A mai indicat că conform art. 79 alin. (1) și (4) al Legii insolvenței, Banca are obligația de a achita remunerația administratorului în mărime de 3 % din suma creanței executate în mărime de 2 917 547,35 lei, ce constituie 87 527,42 lei.

Totodată, pe motiv că Banca nu a transferat în masa debitoare cheltuielile de validare și valorificare, SRL „Costești Vin” nu a achitat la buget suma TVA din tranzacție, respectiv pentru perioada de întârziere va achita o majorare de întârziere (penalitate) ce constituie la 18.05.2017 suma de 368 014,51 lei, care urmează a fi încasată de la BC „Moldindconbank” SA în folosul debitorului.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2017 s-a respins cererea creditorului BC „Moldindconbank” SA. S-a admis parțial cererea depusă de SRL „Costești Vin” în procedura falimentului. S-a încasat de la BC „Moldindconbank” SA în folosul SRL „Costești Vin” în procedura falimentului cheltuieli de validare în sumă de 154 490,12 lei și dobânda de întârziere pentru neachitarea în termen a cheltuielilor de validare în sumă de 125 297,90 lei, cheltuieli de valorificare în sumă de 584 862,16 lei și dobânda de întârziere pentru neachitarea în termen a cheltuielilor de valorificare în sumă de 474 347 lei, surplusul din vinderea bunurilor gajate în sumă de 205 353,28 lei și dobânda de întârziere pentru neachitarea în termen a acestui surplus în sumă de 166 550 lei, remunerația administratorului autorizat în sumă de 87 526,42 lei, iar în total suma de 1 798 427 lei. În rest cererea SRL „Costești Vin” în procedura falimentului, s-a respins. S-a încasat de la BC „Moldindconbank” SA în bugetul de stat

taxa de stat în mărime de 50 000 lei. S-a încasat de la SRL „Costești Vin” în procedura falimentului în bugetul de stat taxa de stat în mărime de 14 230 lei. (f.d. 216-217, 218-230 lei, vol. I)

La 18 octombrie 2017 BC „Moldindconbank” SA a înaintat recurs (preliminar) împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2017, solicitând casarea acesteia în partea respingerii cererii depuse de BC „Moldindconbank” SA și în partea admiterii parțiale a cererii depuse de SRL „Costești Vin” în procedura falimentului, iar în partea respingerii acțiunii a menține hotărârea instanței de insolabilitate, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care să se dispună admiterea cererii depuse de Bancă, iar cererea depusă de SRL „Costești Vin” să fie respinsă ca fiind tardivă și/sau neîntemeiată. (f.d. 235-236, vol. I, 2-2, vol. II) La 17 noiembrie 2017 Banca a depus recurs motivat, prin care a solicitat și încasarea din contul SRL „Costești Vin” în beneficiul BC „Moldindconbank” SA a taxei de stat în mărime de 25 000 lei. (f.d. 9-16, vol. II)

În motivarea cererii de recurs recurenta a invocat că nu este de acord cu hotărârea instanței de insolabilitate, o consideră ilegală, adoptată cu încălcarea normelor de drept material.

Cu referire la cererea depusă de SRL „Costești Vin”, consideră că instanța de insolabilitate a dat o apreciere arbitrară probelor și înscrisurilor din dosar, nu a analizat și elucidat pe deplin circumstanțele esențiale ale pricinii, iar în rezultat nefondat a admis cererea depusă de SRL „Costești Vin”.

La 30 ianuarie 2017 administratorul SRL „Costești Vin” în proces de insolabilitate, Ambrosi Tudor, a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de către BC „Moldindconbank” SA ca neîntemeiat. (f.d. 53-59, vol. II)

Potrivit art. 8 alin. (1) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Potrivit practicii judiciare termenul de recurs se calculează din data înmânării hotărârii motivate.

Materialele cauzei atestă că la pronunțarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2017 a fost prezent reprezentantul BC „Moldindconbank” SA, care nu a primit-o, or în acest sens, în probele materiale nu este nici un înscris. Ulterior, la 15 noiembrie 2017 hotărârea motivată a fost recepționată de către reprezentantul recurentei, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei (f.d. 232, vol. I)

În condițiile descrise instanța de recurs consideră că recursul din 18 octombrie 2017 este depus în termen.

Examinând materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul înaintat urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Conform art. 445 alin. (1) lit. a) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

La examinarea cauzei instanța de recurs constată că, prin hotărârea din 08 august 2008 Curtea de Apel Economică a intentat proces de insolvență față de SRL „Costești Vin”.

Conform tabelului creanțelor BC „Moldindconbank” SA a fost validat ca creditor garantat cu suma de 2 917 547,35 lei.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 07 iunie 2012 a transmis în posesia BC „Moldindconbank” SA bunurile gajate ale SRL „Costești Vin” în proces de insolvență, în baza contractului de gaj din 19.09.2005, pentru a fi comercializate în vederea stingerii datoriilor pe un termen de 6 luni.

La 25 septembrie 2012 BC „Moldindconbank” SA a comercializat bunurile gajate ale SRL „Costești Vin” în proces de insolvență, SRL „Costavinex” la prețul de 3 862 253 lei.

La 08 august 2013 creditorul BC „Moldindconbank” SA a depus cerere împotriva debitorului SRL „Costești-Vin” în proces de insolvență, solicitând încasarea dobânzii în mărime de 2 251 578,92 lei, calculată după intentarea procesului de insolvență în baza contractului de credit nr. 136/1 din 12.09.2005 și recunoașterea ca credit al masei debitoare pe această sumă.

La 02 octombrie 2013 administratorul procesului de insolvență al SRL „Costești Vin”, Tudor Ambrosi a depus cerere împotriva BC „Moldindconbank” SA, fiind modificată la 16 octombrie 2013 și la 18 mai 2017, solicitând încasarea din contul BC „Moldindconbank” SA a sumei de 154 490,12 lei cu titlu de cheltuieli de validare, suma de 584 862,16 lei cu titlu de cheltuieli de valorificare, suma de 205 353,28 lei cu titlu de cheltuieli din vinderea a bunurilor grevate, dobânda de întârziere în mărime de 766 195,17 lei, remunerarea administratorului în mărime de 87 526,42 lei și prejudiciul cauzat în sumă de 368 014,51 lei.

Curtea de Apel Chișinău prin hotărârea din 11 octombrie 2017 a respins cererea creditorului BC „Moldindconbank” SA, a admis parțial cererea depusă de SRL „Costești Vin” în procedura falimentului. A încasat de la BC „Moldindconbank” SA în folosul SRL „Costești Vin” în procedura falimentului cheltuieli de validare în sumă de 154 490,12 lei și dobânda de întârziere pentru neachitarea în termen a cheltuielilor de validare în sumă de 125 297,90 lei, cheltuieli de valorificare în sumă de 584 862,16 lei și dobânda de întârziere pentru neachitarea în termen a cheltuielilor de valorificare în sumă de 474 347 lei, surplusul din vinderea bunurilor gajate în sumă de 205 353,28 lei și dobânda de întârziere pentru neachitarea în termen acestui surplus în sumă de 166 550 lei, remunerația administratorului autorizat în sumă de 87 526,42 lei, iar în total suma de 1 798 427 lei. În rest cererea SRL „Costești Vin” în procedura falimentului, s-a respins. S-a încasat de la BC „Moldindconbank” SA în bugetul de stat taxa de stat în mărime de 50 000 lei. S-a încasat de la SRL „Costești Vin” în procedura falimentului în bugetul de stat taxa de stat în mărime de 14 230 lei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit constată întemeiată concluzia instanței de insolvență privind respingerea cererii depusă de BC „Moldindconbank” SA de încasare a dobânzii în mărime de 2 251 578,92 lei și

admiterea parțială a cererii depusă de SRL „Costești Vin” de încasare a surplusului din vinderea gajului, din următoarele motive.

Potrivit art. 6 Cod Civil legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare. (2) Legea nouă este aplicabilă situațiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare. (3) De la data intrării în vigoare a legii noi, efectele legii vechi încetează, cu excepția cazurilor în care legea nouă prevede altfel. (4) În cazul situațiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura și întinderea drepturilor și obligațiilor părților, precum și orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel.

Din cererea depusă de BC „Moldindconbank” SA reiese că Banca și-a întemeiat cerințele sale în baza art. 1237 alin. (1) Cod Civil, art. 61, 64 alin. (2), 84 și 128 al Legii insolvenței nr. 632-XV din 14.11.2001 și art. 50 al Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012.

Prevederile art. 128 al Legii insolvenței nr. 632-XV din 14.11.2001 indică că, dacă bunul grevat cu o garanție reală pe care administratorul îl poate înstrăina, nu este valorificat, creditorului garantat i se plătește o dobândă din masa debitoare din momentul ședinței de raportare, iar conform art. 64 alin. (4) al aceleiași legi, obligații ale masei debitoare sunt obligații ce rezultă din contractele bilaterale a căror executare urmează să fie efectuată după intentarea procesului de insolvență.

Colegiul reține că Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012 a intrat în vigoare la 14.03.2013. Odată cu intrarea în vigoare a legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, a fost abrogată Legea insolvenței nr. 632-XV din 14.11.2001, cu excepția art. 74 alin. (1)-(4), ce se referă la condițiile de bază și suplimentare de desemnare în calitate de administrator al insolvenței sau de administrator provizoriu și care persoane sunt incompatibile de a fi desemnate în calitate de administrator. Prevederile legii noi se vor aplica și asupra proceselor de insolvență în curs de desfășurare intentate până la intrarea ei în vigoare, cu excepția art. 190 alin. (6), care nu se aplică debitorilor în a căror privință procedura planului a fost prelungită în condițiile art. 164 al legii nr. 632-XV din 14.11.2001.

Instanța de recurs reține că BC „Moldindconbank” SA în cererea sa a făcut referire la prevederile unei legi care este abrogată, or, din conținutul art. 254 reiese că de la data de 14.03.2013 nu au fost abrogate doar prevederile art. 73 alin. (1) (4). Prin urmare, art. 61, 64 alin. (2), 84 și 128 al Legii insolvenței nr. 632-XV din 14.11.2001 nu sunt aplicabile la caz.

În acest sens, instanța de recurs constată că este lipsită de temei legal cerința recurentei privind încasarea dobânzilor de întârziere calculate după intentarea procesului de insolvență de la SRL „Costești Vin”, deoarece BC „Moldindconbank” SA nu a fost lipsită de dreptul de a depune această cerere din momentul înstrăinării bunurilor și până la abrogarea Legii insolvenței nr. 632-XV din 14.11.2001.

Potrivit circumstanțelor stabilite la examinarea cauzei, BC „Moldindconbank” SA la 25.09.2012 a comercializat bunurile gajate ale SRL „Costești Vin” în proces de insolvență, SRL „Costavinex”, a primit de la ultima sumă de 3 862 253 lei, respectiv din acel moment, considerând că i-au fost încălcate careva drepturi, era în drept să se adreseze în instanța de insolvență cu cerere de validare a creanțelor.

Cu referire la cererea depusă de SRL „Costești Vin” în procedura falimentului Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit constată că SRL „Costești Vin” în procedura falimentului a solicitat încasarea de la BC „Moldindconbank” SA a cheltuielilor de validare în sumă de 154 490,12 lei, a cheltuielilor de valorificare în sumă de 584 862,16 lei, surplusul din vinderea bunurilor gajate în sumă de 205 353,28 lei, dobânda de întârziere în mărime de 766 195,17 lei, remunerarea administratorului în sumă de 87 526,42 lei și a prejudiciului în sumă de 368 014 lei.

Materialele cauzei atestă că instanța de insolvență prin încheierea din 07 iunie 2012 a transmis în posesia BC „Moldindconbank” SA bunurile gajate ale SRL „Costești Vin” în proces de insolvență, în baza contractului de gaj din 19.09.2005, pentru a fi comercializate în vederea stingerii datoriei pe un termen de 6 luni.

La 25 septembrie 2012 BC „Moldindconbank” SA a comercializat bunurile gajate ale SRL „Costești Vin” în proces de insolvență, SRL „Costavinex” la prețul de 3 862 253 lei.

Debitorul SRL „Costești Vin” în proces de insolvență a întocmit facturile fiscale seria UW nr. 0127012 din 29.10.2012 și seria UW nr. 0127013 din 29.10.2012, fiind indicată și suma TVA în mărime totală de 584 862,16 lei.

La 01.10.2012 administratorul SRL „Costești Vin” a expediat în adresa BC „Moldindconbank” SA o notificare, prin care a solicitat Băncii, în baza art. 129 al Legii insolvenței nr. 632-XV din 14.11.2001 de a transfera la contul debitorului insolvent cheltuielile de validare și de valorificare, precum și TVA, care au fost achitate de cumpărător la contul Băncii. De asemenea, la 23.10.2012 administratorul SRL „Costești Vin” a mai expediat o notificare în adresa Băncii, prin care a solicitat restituirea surplusului obținut în urma înstrăinării bunurilor gajate și stingerii creanțelor garantate. La rândul său, Banca, prin răspunsul din 29.11.2012, nu a recunoscut existența surplusului de la vânzarea bunurilor gajate, deoarece bunul a fost înstrăinat de creditorul gajist.

În conformitate cu art. 129 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 632-XV din 14.11.2001, din produsul obținut din valorificarea bunului grevat cu o garanție reală se scad cheltuielile de validare și valorificare, care sunt introduse în masa debitoare, iar din rest se acoperă de îndată creanța creditorului garantat. (2) Dacă bunul a fost transmis spre valorificare în posesiunea creditorului garantat, acesta trebuie să plătească din produsul obținut în masa debitoare mai întâi cheltuielile de validare. (3) Cheltuielile de validare cuprind cheltuielile de stabilire de fapt a valorii bunului și a drepturilor asupra lui. Ele sunt fixate în proporție de 4% din produs. (4) Cheltuielile de valorificare se fixează în proporție de 5% din produs. Dacă cheltuielile reale de valorificare sunt considerabil mai mari sau mai mici, atunci ele se fixează în cuantumul lor real. Dacă valorificarea cauzează aplicarea, în conformitate cu

prevederile [CF](#), unui impozit asupra masei debitoare, cheltuielile de valorificare se vor mări cu suma acelui impozit.

Din conținutul norme ilegale indicate supra precum și din conținutul art. 132 din Legea insolvenței nr. 149 din 29.06.2012, debitorul este în drept de a depune cerere de a solicita cheltuielile de validare și de valorificare, dar și de surplusul obținut în urma valorificării bunurilor gajate.

În această ordine de idei instanța de recurs consideră că instanța de insolvență corect a reținut ca este întemeiată cererea debitorului insolvențabil de a solicita încasarea cheltuielilor de validare în mărime de 154 490,12 lei, ori reieșind din normele precitate, această sumă urmează a fi încasată în folosul debitorului insolvențabil, indiferent de faptul dacă bunurile gajate au fost înstrăinate de administratorul insolvenței ori de creditorul garantat.

Cât privește cerința debitorului insolvențabil privind încasarea cheltuielilor de valorificare, instanța de recurs, menționează că aceste cheltuieli, reprezintă TVA, care urmează a fi achitate de debitorul insolvențabil în bugetul de stat la înstrăinarea bunurilor gajate. Suma TVA este indicată în facturile fiscale UW nr. 0127012 din 29.10.2012 și seria UW nr. 0127013 din 29.10.2012, care nu poate fi dezbătută, deoarece contractul, prin care au fost vândute bunurile SRL „Costești Vin” a fost întocmit pe numele său și tot din numele său au fost întocmite facturile fiscale. Astfel, suma pentru vinderea bunului imobil urma a fi transferată la contul de acumulare a debitorului insolvențabil, iar suma TVA urma a fi îndreptată în bugetul de stat.

Prin urmare, BC „Moldindconbank” SA a fost obligată să transfere suma obținută din contractul de vânzare cumpărare a bunului gajat, la prima cerere a debitorului insolvențabil, în situația în care suma pentru înstrăinarea bunului a parvenit direct la contul Băncii.

Din aceste considerente, Colegiul reține că BC „Moldindconbank” SA urmează să restituie SRL „Costești Vin” în procedura falimentului cheltuielile de valorificare (TVA) în mărime de 584 862,16 lei.

În conformitate cu art. 76 alin. (2) al Legii cu privire la gaj suma rămasă disponibilă se transmite debitorului gajist sau, când plata nu este posibilă, se consemnează în conformitate cu art. 645 din [Codul civil](#), în termen de 3 zile de la finalizarea distribuirii conform alin.(1). În același termen creditorul gajist va transmite debitorului gajist un proces-verbal privind distribuirea produsului vânzării bunului gajat.

Debitorul insolvențabil SRL „Costești Vin” în cererea sa a solicitat încasarea surplusului obținut în urma valorificării bunurilor gajate.

BC „Moldindconbank” SA în răspunsul la notificarea administratorului insolvențabil a recunoscut existența unui surplus. Totodată a indicat că a suportat cheltuieli ce însumă dobânzile pentru utilizarea creditorului.

Instanța de recurs, susține constatarea instanței de insolvență care a considerat că este neîntemeiat refuzul Băncii de a transmite debitorului surplusul sumei rămase în urma vânzării bunului gajat, deoarece această sumă urma a fi recunoscută ca creanță a masei și încasarea din masa debitoare, iar încasarea unei dobânzi urma a fi recunoscută doar după înaintarea unei cereri în acest sens.

Reieșind din circumstanțele stabilite, Colegiul constată că instanța de insolvență corect a calculat și a stabilit încasarea de la BC „Moldindconbank” SA în beneficiul SRL „Costești Vin” în procedura falimentului a surplusului obținut în urma valorificării bunurilor gajate în mărime de 205 353,37 lei, ori suma surplusului nu a fost contestată de Bancă, fiind calculată ca diferență între suma primită de la vânzarea bunului, cu excluderea sumei TVA și a sumei creanțelor garantate.

În conformitate cu art. 619 alin. (1) Cod Civil, obligațiilor pecuniare li se aplică dobânzi pe perioada întârzierii. Dobânda de întârziere reprezintă 5% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus. (2) În cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobânda este de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

Potrivit art. 617 alin. (1) Cod Civil dacă nu execută obligația în urma somației primite după scadență din partea creditorului, debitorul se consideră în întârziere ca urmare a somației.

În mod subsecvent, instanța de recurs a stabilit că cerințele SRL „Costești Vin” în procedura falimentului privind încasarea cheltuielilor de validare, de valorificarea, precum și a surplusului, care au fost calculate de către debitorul insolvent pentru faptul că BC „Moldindconbank” SA nu și-a onorat obligațiunile sale, în baza Legii insolvenței și a Legii cu privire la gaj de a transfera sumele la contul de acumulare a debitorului și la bugetul de stat și care au fost considerate întemeiate, sunt datorii pecuniare.

Astfel, pe motiv că Banca, după primirea notificărilor nu a achitat sumele solicitate de către debitorul insolvent, Colegiul reține că BC „Moldindconbank” SA urmează să achite SRL „Costești Vin” în procedura falimentului: dobânda de întârziere pentru perioada 01.11.2013-18.05.2017, în sumă de 125 267,9 lei pentru neachitarea în termen a cheltuielilor de validare în sumă de 154 490,12 lei; dobânda de întârziere pentru perioada 01.11.2013-18.05.2017, în sumă de 474 347 lei pentru neachitarea în termen a cheltuielilor de valorificare în sumă de 584 862,16 lei; dobânda de întârziere pentru perioada 01.11.2013-18.05.2017 în sumă de 166 550 lei pentru neachitarea în termen a surplusului din vinderea bunurilor gajate în sumă de 205 353,28 lei.

În conformitate cu art. 70 alin. (1) al Legii insolvenței pentru îndeplinirea funcțiilor, administratorul/lichidatorul are dreptul la remunerație și la compensarea cheltuielilor aferente. (7) Onorariul de succes sub formă procentuală se plătește din contul creditorilor, în funcție de volumul și de complexitatea administrării, în cuantum de cel mult 5% din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare și/sau din suma creanțelor stinse prin compensare, cu transmiterea în natură în contul datoriei a bunurilor din masa debitoare. În cazul în care statul este creditor majoritar, onorariul de succes sub formă procentuală se stabilește în baza unei grile aprobate prin hotărâre de Guvern. Tot, art. 79 alin. (1), (4) din Legea insolvenței nr. 632-XV din 14.11.2001 prevede dreptului administratorului/lichidatorului la remunerație, în suma onorariului de succes, care nu poate fi mai mare decât 3 % din suma masei debitoare distribuită creditorilor.

Potrivit art. 153 alin. (2) al legii menționate, dacă nu a valorificat bunul grevat cu o garanție reală, administratorul/lichidatorul poate să estimeze partea din creanța creditorului garantat care nu va putea fi acoperită și să rezerve în mărimea acestei părți o cantitate din masa debitoare. (3) Fondurile obținute din vânzarea bunurilor din masa debitoare grevată, în favoarea creditorilor, cu ipotecă, gajuri sau cu alte garanții reale mobiliare ori cu drepturi de retenție de orice fel vor fi distribuite în felul următor: a) cheltuielile de validare și de valorificare rezultate din menținerea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea și vânzarea bunurilor, precum și plata remunerațiilor administratorului/lichidatorului și a persoanelor desemnate sau angajate în condițiile art. 68 alin. (4).

În speță, administratorul SRL „Costești Vin” a demonstrat în instanța de insolvență că a îndeplinit funcțiile sale de administrare, a contribuit la acumularea masei debitoare, respectiv a întrunit cerințele stipulate la art. 70 al Legii insolvenței de a solicita remunerația pentru acțiunile întreprinse.

În această ordine de idei, Colegiul lărgit constată că instanța de insolvență corect a reținut că este întemeiată cerința administratorului SRL „Costești Vin” în procedura falimentului, Ambrosi Tudor privind încasarea de la BC „Moldindconbank” SA remunerației administratorului insolvenței în mărime de 87 526,42 lei, deoarece această sumă este reală, nefiind contestată de către Bancă.

În astfel de circumstanțe, nu pot fi reținute criticile formulate în recurs cu privire la aprecierea eronată a circumstanțelor și a materialelor cauzei la emiterea hotărârii de către Curtea de Apel Chișinău, deoarece sunt nejustificate și se combat prin constatările relatate, mai mult că hotărârea atacată a fost adoptată cu respectarea și aplicarea corectă a legislației procedurale și materiale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea instanței de insolvență este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit ajunge la concluzia de a respinge recursul ca neîntemeiat și de a menține hotărârea instanței de insolvență.

În temeiul celor expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. a) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2017 în cauza la cererea înaintată de Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Costești Vin” în procedura falimentului cu privire la încasarea dobânzii calculate după intentarea procesului de insolvență în baza contractului de credit nr. 136/1 din 12.09.2005 în sumă de 2 251 578,92 lei și recunoașterea Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni ca creditor al masei în valoare de 2 251 578,92 lei, precum și cererea Societății cu Răspundere Limitată „Costești Vin” în procedura falimentului către Banca Comercială

„Moldindconbank” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea cheltuielilor de validare în sumă de 154 490,12 lei, a cheltuielilor de valorificare în sumă de 584 862,16 lei, surplusul din vinderea bunurilor gajate în sumă de 205 353,28 lei, dobânda de întârziere în mărime de 766 195,17 lei, remunerarea administratorului în sumă de 87 526,42 lei și a prejudiciului în sumă de 368 014 lei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței
judecătorul

Tatiana Vieru

judecători

Iuliana Oprea

Ion Druță

Nicolae Craiu

Maria Ghervas